זוי אזוי די ארימע טיק מאק איז די גרויסע קעניגין קלינג סלאנג געווארען

פון ג. ברוק.

מיט הונדערטער יאהרען צוריק האט אין כינא א קעניג רעגירט. געהייסען האט דער קעניג טשאפסואי. מענשען האבען איהם אבער פיעלע צונעמען גענעבען. די ארומיגע פעלקער האבען איהם גערופען "טשאפסואי דער שטארקער", כאטש מיט קיין באזונדערע גבורה האט ער זיך ניט אויסגעצייכענט און באזיגט האט ער די אלע פעלקער דורך מיליאנען יונגע מענשען וועלכע האבען אויף זיין באפעהל זייערע לעבענס אויף די שלאכט פעלדער אוועקגעלעגט.

"טשאפסואי דער רייבער", האבען איהם די מאנדארינען גערופען, כאטש יעדער איינער פון זיי איז ניט ווערניגער רייך געווען, ווייל יעדער איינער פון זיי האט דאס פאלק באגנב'עט, באראובט און זיינע איינגענע אוצרות פארגרעסערט.

"טשאפסואי דער שעהנער" האט איהם די מלכה "סינג סינג" גערופען כאטש געדענקט האט זי גאנץ אנדערש און "טשאפסואי דער גליקליכער" האט ער ביי זיין איינגען פאלק געהייסען, כאטש גליקליך איז ער שוין דוקא נארניט געווען, און ניט געווען גליקליך איז ער דערפאר, ווייל די געטער האבען איהם קיין קינדער ניט געשענקט און דאס האט איהם שטארק געערגערט, ניט דערפאר ווייל ער האט געפיהלט אזא ליעבשאפט צו קינדער נאר ווייל ער האט מורא געהאט, אז א פרעמדער זאל זיין טראן ניט ריש'ענען.

איינמאל, ווען די מלכה סינג סינג איז אין טעמפעל פון בודדא געשטאנען און תפילה געטון, האט זי אליין געזעהן מיט איהרע אויגען אויגען, ווי בודדא האט זיינען לעפצען געעפענט און אליין געהערט מיט איהרע איינענע אויערען ווי בודדא האט צו איהר געזאגט: "איין ניט קענען איבער אלע קעניגינס, זאלן ניט דו שענקען דיין ווען שטארקלען, דיין געבעט איז צונעהערט געווארען, די וועסט האבען א זוהן, קלינג קלאנג זאלסטו איהם א נאמען געבען, און זיין וועט דיין זוהן מיט אלע מעלות און וועסט פיעל נחת האבען פון איהם, נאר איין זאך מוזט וויסען, אז מיט דעם אריינסטען מיידעל פון דיין גרויסען קעניגרייך וועט דיין זוהן חתונה האבען, טאדסט אבער קיינעם ניט דערצעהלען וואס דו האסט הויינט פון מיר געהערט, ביז דער פרינץ וועט אכצעהן יאהר אלט ווערען.

אזוי איז געשעהן צום יאהר האט סינג סינג א זוהן געבוירען און די שמחה איז אזוי גרויס געווען אז זיבען טעג און זיבען נעכט האט מען אין קעניגליכען הויף געפוליעט אים כדי דער קעניג זאל צו דער סעודה גארניט צולעגען האט מען אויף'ן פאלק א באזונדערען שטייער אריינגעלעגט..

די צייט איז דערווייל גענאנגען, דער פרינץ איז געוואקסען און מיט איהם צוגאטען איז געוואקסען זיין גבורה, זיין חכמה, זיינע פעהיגקייטען און אויך זיין גוטהערציגקייט. ער האט ניט געוואוסט פון קיין גאנר, געווען צו אלע מען גליך אין צו די ארימע און עלענדע איז ער ווי אן איינגענער ברודער געווען, און ענדליך האט מען אין הויף זיין אכצעהנ'יגען געבורטסטאג געפייערט.

'איך האב דיר מיין קעניג און מאן, זעהר א וויכטיגען סוד צו ענטדעקען', האט די מלכה סינג סינג אין מיטען דער סעודה צום מלך טשאפסואי געזאגט, און זיי זיינען אין א באזונדער צימער אריין, וואו די קעניגין האט איהם דערצעהלט אלעס וואס זי האט פון בודדא געהערט. דער פרינץ איז גראדע דערמאלסט אין צווייטען ציכער געזעסען (דאס וואס מענשען האבען צוליעב איהם זיך לוסטיג געמאכט, געהוליעט געטאנצט, האט ער באטראכט פאר א גארושקייט און האט זיך פון דעם גאנצען רעש געהאלטען פון דער וויטען). ניט ווילענדיג האט ער דעם גאנצען געשפרעך צווישען זיינע עלטערען אונטערגעהערט ליגען אין פאר פארטיפען מיעהר צו זעהר אין ניט לאנג טראכטענדיג האט ער באשלאסען אליין אפצווזוכען דאס ארימע מיידעל וועלכער עס איז באשערט א צוקונפטיגע קעניגין צו זיין, און פארשטעלענדיג זיך פאר א בעטלער, האט ער זיך שטילנקערהייד פון פאלאץ ארויס געגנבעט און אנגעהויבען איבערן לאנד צו וואנדערען.

ער איז איינגעווען אומעטום אין אלע שטעדט, שטעדטלאך און דערפער, ער האט אבער אין ערגעץ ניט באגעגענט צווישען די ארימע אזא מיידעל. וועלכע זאל ווערט זיין איהם פאר א מאן צו האבען.

ענדליך איז איהם אויסגעקומען אריינצוגעהן אין א ארים איינגעהויקערט הויזעל. דארט איז ארום א טיש א געזיצדער פון צוועלף מענשען געזעסען, אלע זיינען געווען אפגעריסען, אפגעשליסען, די אכים'ער איינגעדארט און אלע האבען אויסגעקוקט שטארק הונגערעג. צו זיין, אויף'ן טיש אבער איז א קליין שיסעלע מיט א ביסעלע רייז געשטאנען, און די קינדער האבען זיך געקריגט מיט די טערען מאקי איבער דעם שיסעלע רייז, ניט חלילה ווייל יעדער האט עס געוואלט פאר זיך, נאר ווייל יעדער האט געוואלט דער צווייטער זאל דאס עסען... צווישען די אלע קינדער איז א מיידעל געזעסען, זעהר ארים געקליידט און דאס מיידעל געווען, און דאך איז זי געווען שעהן ווי א רויז, אבער ווי א רויז אהן דערנער, ווייל דאס טוטסקייט האט פון איהרע אויגען ארויסגעשיינט, דער פריץ איז געשטאנען ווי באצויבערט איהם אבער האט קיינער ניט באמערקט, ענדליך האט דאס מיידעל אין זיין זייט א קוק געטון און אויסגערופען:

'הערט מיר מיינע ליעבע וואס איך וועל אייך זאגען: פאר אונז אלע איז דאס ביסעל רייז צו וויניג, פאר דעם ארימאן אבער וועט דאס זיין גענוג זיין חיות צו דערהאלטען".

„אט דאס איז זי, דאס איז מיין באשערטע" האט דער פרינץ אויסגעשריען און אראפוואר פענדיג פון זיך די בעטלער שמאטעס, איז ער ערשיינען פאר די ארימע איינוואוינער. פון דעם שטיבעל און זיינע רייכע קליידער, וועלכע ער איז נאך מיט דריי יאהר צוריק ענגאגען אנגעטון צו זיין געבורטסטאג, ער האט זיי ערקלעהרט וואס דאס בא רייט, און אז טיק מאק (אזוי האט דאס מיידעל געהייסען) וועט אינגיכען א כיינעשיש פרינצעסין ווערען.

עס איז זיך לייכט פארשטעלען די פרייד פון'ם אלטען קעניגליכען פאר ווען זיי האבען ענדליך זייער פארלוירענעם זוהן דערזעהען, זיי האבען פאר שמחה באלד איינגעשטימט אויף'ן שידוך און אויף אזא אופן איז די ארימע טיק מאק פרינצעסין, אין א קורצער צייט ארום ווען טשאפסואי איז געשטארבען אויך קעניגין געווארען, און דער צייט כין קלינגס און טיטאתס קעניגען האט זיך דאס פאלק זעהר גליקליך געזעהן.

די צורודערונג אין טשעכאסלאוואקיע

פון מ. ש.

טשעכא סלאוואקיא איז בין נאר ניט לאנג געווען פארבעבענט אלס די וואנד פון דעמאקראטיע. עס איז שווער צו וויסען פאר וואס, אבער עס איז געווען אן אנגענומענע מיינונג אין די עלייס פריזיען, אז פון טשעכא סלוואקיע וועט קומען די גרויסע ישועה פאר דער וועלט, יעדענפאלס אז זי וועט ווייטער זיין אן אפטאלט פאר דעם וואקסענדען סאציאליזם אין איראפא.

דאס איז געווען דער אלגעמיינער אויפדרוק, אדער דער איינדרוק, וואס מען האט געזוכט צו מאכען אין דער עלייס פרעסע אין אין די עלייס פאבריקאטען. וואס דארט האט זיך געפונען אין דער ווירקליכקייט האט מען ניט געוואוסט מען האט ניט געקענט וויסען, ווארום עס זיינען פון דארט געקומען נאנץ מאנגעריי נייעס אין אלץ אזעלכע, אז אלץ געהט דארט ווי עס באדארף צו זיין.

פאסירט אז די טעג איז פון טשעכא סלאוואקיע געקומען א יונגער מאן, וועלכער איז געשטאנען פארבינדערט געגען דער רעגירונג דארט און האט אויסגעדערצעהלט זיין ביטער האיין פאר דער ניידיגער מיינונג".

דאס וואס ער האט דערצעהלט איז פינקט דער היפך פון דעם וואס מען האט אונז דערצעהלט די גאנצע צייט וועגען טשעכא סלאוואקיע. פונדעסטוועגען האט די "טיימס" פאר דעם אפגעגעבען א גאנץ בכבוד'ען פלאץ, א סכום אז די מעשה איז טאקי אמת און אז מען האט זיך געוויסע קריזיזען געשטיקט מיט דעם אמת וועגען דעם דערמאהנטען לאנד בין מען האט געקענט, אבער מעהר קען מען ניט.

עס וויזט זיך ארויס אז אין טשעכא סלאוואקיע הערשט איצט א רעגירונג וואס איז באלד אזוי רויט ווי די באלשעוויסטישע רעגירונג פון הונגארן. דער יונגער מאן וואס האט פון דארט געבראכט דעם גרוס, דענקט אז זי איז נאך ערגער. ער אליין האט דאס אויסגעפרובירט אויף זיין אייגענער פעל.

זיין פאטער איז געווען זעהר א רייכער מיהרגער און די רעגירונג פון טשעכא סלאוואקיע, דערצעהלט דער זוהן, האט ביי איהם קאנפיסקירט דאס גאנצע פארמעגען אין מען האט נאך איהם אריינגעזעצט אין אסטראג פאר ספעקולירען אין פאר פארמיעפן מיעהר צו זעהר ווייט פרייזען, און דער זוהן איז ניט זיכער אז דער מאמע זיינער וועט אפשניידען גלאט. ער איז זאגאר באראט אז מען וועט דעם טאטען זיינעם ריכטען.

קארל ארט איז דער נאכען פון דעם יונגען מאן, וואס איז ערשט געקומען פון טשעכא סלאוואקיע און די "טיימס" זאגט אין איהר פארדעדע צו דעם געשפרעך מיט ארט'ן אז ווערענד מען קען זיך אנשטייסען אז ער איבערטרייבט אבער דא איז נאך מיט דריי יאהר צוריק ענגאגען אנגעטון צו זיין געבורטסטאג, ער האט זיי ערקלעהרט וואס דאס בא רייט, און אז טיק מאק (אזוי האט דאס מיידעל געהייסען) וועט אינגיכען א כיינעשיש פרינצעסין ווערען.

עס איז זיך לייכט פארשטעלען די פרייד פון'ם אלטען קעניגליכען פאר ווען זיי האבען ענדליך זייער פארלוירענעם זוהן דערזעהען, זיי האבען פאר שמחה באלד איינגעשטימט אויף'ן שידוך און אויף אזא אופן איז די ארימע טיק מאק פרינצעסין, אין א קורצער צייט ארום ווען טשאפסואי איז געשטארבען אויך קעניגין געווארען, און דער צייט כין קלינגס און טיטאתס קעניגען האט זיך דאס פאלק זעהר גליקליך געזעהן.

דאס מיידעל געווען, און דאך איז זי געווען שעהן ווי א רויז, אבער ווי א רויז אהן דערנער, ווייל דאס טוטסקייט האט פון איהרע אויגען ארויסגעשיינט, דער פריץ איז געשטאנען ווי באצויבערט איהם אבער האט קיינער ניט באמערקט, ענדליך האט דאס מיידעל אין זיין זייט א קוק געטון און אויסגערופען:

'הערט מיר מיינע ליעבע וואס איך וועל אייך זאגען: פאר אונז אלע איז דאס ביסעל רייז צו וויניג, פאר דעם ארימאן אבער וועט דאס זיין גענוג זיין חיות צו דערהאלטען".

„אט דאס איז זי, דאס איז מיין באשערטע" האט דער פרינץ אויסגעשריען און אראפוואר פענדיג פון זיך די בעטלער שמאטעס, איז ער ערשיינען פאר די ארימע איינוואוינער. פון דעם שטיבעל און זיינע רייכע קליידער, וועלכע ער איז נאך מיט דריי יאהר צוריק ענגאגען אנגעטון צו זיין געבורטסטאג, ער האט זיי ערקלעהרט וואס דאס בא רייט, און אז טיק מאק (אזוי האט דאס מיידעל געהייסען) וועט אינגיכען א כיינעשיש פרינצעסין ווערען.

עס איז זיך לייכט פארשטעלען די פרייד פון'ם אלטען קעניגליכען פאר ווען זיי האבען ענדליך זייער פארלוירענעם זוהן דערזעהען, זיי האבען פאר שמחה באלד איינגעשטימט אויף'ן שידוך און אויף אזא אופן איז די ארימע טיק מאק פרינצעסין, אין א קורצער צייט ארום ווען טשאפסואי איז געשטארבען אויך קעניגין געווארען, און דער צייט כין קלינגס און טיטאתס קעניגען האט זיך דאס פאלק זעהר גליקליך געזעהן.

א וואָרנונג
אין דער ריכטיגער צייט!

זייט יאָהרען ווי די ב. מאַנישעוויטץ קאָמפּאַני פון סינסינעטי האָט אָנגעשטרענגט אַלע איהרע כחות צו געבען דעם אידישען פּובליקום די בעסטע מצה.

אונגעהייער גרויסע סומען געלד זיינען געספּענדט געוואָרען פון דער מאַנישעוויטץ קאָמפּאַני צו שאַפען אַ מצה בעקעריי וועלכע איז די איינציגע אין דער וועלט, אַ פּלאַץ פון זויבערקייט, אַ וואונדער פון מעכאַנישער ערפינדונג, אַ ווירדיגע היים פאַר אַן אמת כשרע פּראָדוקט.

מיט פאַרגעניגען און מיט שמאַלץ קענען מיר היינט זאָגען, אַז דיזע גרויסע מיה איז באַלוינט געוואָרען מיט אַ ריזיגען ערפאָלג. היינט איז די מאַנישעוויטץ מצה די פּאָפּולעראַסטע און דער נאָמען מאַנישעוויטץ די העכסטע גאַראַנטי פאַר כשרות און קוואַליטעט. אַכציג פּראָצענט פון די אידען אין אַמעריקאַ פאַרלאַנגען בלויז מאַנישעוויטץ מצה, ווייל זיי זיינען איבערצייגט, אַז עס איז ניטאָ קיין מצה, וואָס קען זיך פאַרגלייכען מיט

מאַנישעוויטץ'ס מצה

„די מצה מיט אַלע מעלות"

קיין וואונדער, וואָס דער ערפאָלג פון דער מאַנישעוויטץ קאָ. באַשאַפט יעדעס יאָהר אַ גרעסערע צאָהל פון קאָנקורענטען פון נאָהענט און פון ווייט. ספּעציעל אין היינטיגען סיזאָן איז געבוירען געוואָרען אַ גאַנצער רעגימענט פון נאָכמאַכערס. פיעלע פון זיי זיינען ביזיי צו פאַרקויפען מצות אין באַקסעס, וואָס זיינען מיט דער אויפשריפט און דעם לייבעל עתליך צו מאַנישעוויטץ'עס. אַנדערע ווידער טרייען צו פאַרקויפען אַלערליי אומכאַוואוסטע מצות, פון וועלכע קיינער האָט קיינמאָל ניט געהערט, אַלס „באַריהמטע סינסינעטיער" מצות. אין דעם שטעקט אַ טריק! אַזוי ווי דער עולם וויים שוין פון אַר מער 33 יאָהר, אַז די בעסטע מצות קומען פון מאַנישעוויטץ'ס באַריהמטע בעקעריי אין סינסינעטי, וועלען פילייכט פיעלע דענקען, אַז אירגענד וועלכע מצות, וואָס רופען זיך „סינסינעטיער", זיינען די עכטע מאַנישעוויטץ מצות — און פאַר דיזע פיעלע טריקס און פאַלשע באַהויפּטונגען ווארנען מיר אייך אין צייט.

אויב איהר ווילט האָבען די עכטע מאַנישעוויטץ מצה, דאַן האָט אין זינען די פאָלגענדע צוויי וויכטיגע פּונקטען: סתם מצה — איז ניט מאַנישעוויטץ'ס מצה! סינסינעטיער מצה — איז ניט מאַנישעוויטץ'ס מצה!

אַט אייער דיעלער אין פליינע ווערטער: מאַנישעוויטץ מצה און נעהמט קיין אַנדערע, דאַן וועט איהר וויסען אַז איהר וועט באַקומען „די מצה מיט אַלע מעלות" — די מאַנישעוויטץ מצה.

שאָכאַנסאַל,
די ב. מאַנישעוויטץ קאָ.
סינסינעטי, אָהיו.

B. MANISCHEWITZ CO., CINCINNATI, OHIO.

וואָרנונג

עכטע סוירוויס

Ford

כידאנס, קאופס, טורינגס, ראודסטערס

איין - טאָן טראַק מיט אירגענד וועלכען סטייל באַדי. גיט אַרויס אייער אַרדער יעצט, פאַר זאַפּאַרטיגע אדער ספּרינג דעליווערי, און זייט זיכער מיט אַ פּאַרד (מיט אַלע נייע-איינריכטונגען) הונדערטער מענשען זיינען לעצטען יאָהר נעטוישט געוואָרען, ווייל זיי האָבען ניט אַריינגעגעבען זייערע אַדרעסס פריה. קומט און זעהט אונז זאָפאָרט, אדער טעלעפאָנירט איינעם פון אונזערע סייל‌סמען, ער זאָל אייך קומען זעהן.

טוט עס יעצט

זעהר לייכטע טערמס אויב פאַרלאַנגט.

Toronto Motor Car Co., Limited

פאַרד דיעלערס

52-56 דזשאַרוויס סטריט — **טעל. מיין 382 383 384**